Ankenævnet *for* Forsikring

Den 20. marts 2019 blev i sag nr. 92729:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren får udbetalt ægtefællepension fra sin afdøde ægtefælles pensionsordning.

Hun har i klageskemaet af 2/8 2018 til nævnet bl.a. anført:

> **"Kort redegørelse for sagen**
> Jeg har af flere omgange forsøgt at få en dialog med Danica Pension om baggrunden for bortfald af pristalsreguleringen af min enkepension. Senest har jeg i en klage af 19. juni 2018 opsummeret sagen med udgangspunkt i det materiale Danica Pension har henvist 8. februar 2017 i besvarelsen af min klage af 31. januar 2017 og bedt om en juridisk begrundelse for Danica Pensions ændring af aftalen. Det synes jeg ikke, jeg har fået i det efterfølgende svar af 4. juli 2018. Jeg vil derfor klage over, at Danica Pension ikke lever op til informationsansvar, og derfor heller ikke kan være berettigede til at foretage en ensidig ændring af min forsikringsaftale. Vedhæftet Danica Pensions mail af 8. februar 2017, Danica Pensions mail af 4. juli 2018 samt min klage af 19. juni 2018.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> Pristalsregulering af min enkepension."

I brev af 28/9 2018 til nævnet hedder det bl.a.:

> "Klager har indbragt sagen for Ankenævnet for Forsikring, idet klager ikke finder, at Danica Pension har været berettiget til at lade pristalsregulering af klagers enkepension bortfalde som meddelt klager i 2009.
>
> **Kort sagsforløb**
> Klager har siden 1983 fået udbetalt enkepension som følge af sin afdøde ægtefælles ansættelsesforhold hos ...

Enkepensionen er en tilsagnsordning, hvilket betyder, at udbetalingen er beregnet ud fra klagers ægtefælles pensionsgivende løn, og der er en grænse for, hvor meget enkepensionen inklusiv bonus og tillæg kan udgøre af den pensionsgivende løn (60 %), (bilag B). Pensionen blev således allerede ved start af udbetalingen opskrevet med al fremtidig bonus, som Danica Pension forventede at kunne give.

Efter start af udbetaling af pension og bonus blev tillagt dyrtidstillæg jf. kontrakt af 1. januar 1987 § 6 stk. 7 (bilag A).

Klagers enkepension består således af en fast grundpension, en fast bonus og et dyrtidstillæg.

Dyrtidstillægget betales fra et depot, [arbejdsgiver] har i Danica Pension, og dyrtidstillægget skulle frem til 2010 reguleres på baggrund af grundpensionens beløb og pristallet.

I 2009 muliggjorde indeståendet på den tilhørende depotkonto ikke længere pristalsreguleringen af dyrtidstillægget. Danica Pension opsagde derfor aftalen om regulering af dyrtidstillægget med [arbejdsgiver] ved brev af 29. december 2009 med ophør pr. 1. april 2010 (Bilag C).

Retten til regulering af dyrtidstillægget blev således fjernet, da der ikke længere var midler til det i [arbejdsgivers] depot, og hvilket klager blev varslet om ved brev af december 2009 med ikrafttræden den 1. april 2010 (Bilag D).

De sidste reguleringer skete dermed 1. oktober 2003, 1. oktober 2005, 1. oktober 2006, 1. april 2008 og 1. oktober 2008. I perioden mellem 1. oktober 2008 og 1. april 2010, hvor reguleringen blev fjernet, gav pristallene ikke anledning til reguleringer.

Vurdering af sagen
Vilkårene for regulering af pensionsordningen fremgår af kontrakten, af 1. januar 1987 mellem [arbejdsgiver] og Statsanstalten for livsforsikring (Danica Pension).

Ifølge kontrakten skal depotkontoens midler anvendes til fuld pristalsregulering af aktuelle pensioner, jf. kontrakt af 1. januar 1987 § 6 stk. 7 (Bilag A):

> *'1. Af den 1 årlige ordinære bonus overføres 40 % til [arbejdsgivers] reguleringskonto af aktuelle pensioner i Statsanstalten. Midlerne på denne konto forrentes med Statsanstaltens depotrente og anvendes til regulering af alle grundpensioner, der bliver virksomme den 1. oktober 1969 og senere. (Min understregning)'*

Det følger samtidig af kontrakt af 1. januar 1987 § 7, pkt. 2 (Bilag A), at anvendelse af depotkontoens midler kan revideres eller fuldstændigt opsiges af Danica Pension eller [arbejdsgiver], hvis forholdene nødvendiggør dette. Af kontraktens § 7 pkt. 3 fremgår yderligere, at en sådan revision eller opsigelse kan foretages med 3 måneders varsel (Bilag A):

> *'2. Revision af bestemmelserne om anvendelse af bonus på kontoen for regulering af virksomme pensioner henholdsvis fuldstændig opsigelse af disse bestemmelser, kan foretages af Statsanstalten eller [arbejdsgiver], hvis senere skattelovgivning eller andre forhold måtte nødvendiggøre dette.*

3. En sådan revision eller opsigelse kan foretages med 3 måneders varsel, uden at kontrakten i øvrigt berøres heraf.'

Med ikrafttræden 1. april 2010 opsagde Danica Pension ved brev 29. december 2009 således bestemmelserne om anvendelse af depotkontoens midler, idet der ikke længere var midler nok på depotkontoen. Klager blev som ovenfor nævnt, meddelt dette ved brev af december 2009 med ikrafttræden 3 måneder efter – 1. april 2010.

Afgørelse
Varsling
Danica Pension fastholder på baggrund af ovenstående at klagers pension ikke fortsat skal pristalsreguleres, idet varsling af bortfald af pristalsreguleringen er sket i overensstemmelse med aftalen med [arbejdsgiver]. Hertil skal også bemærkes, at [arbejdsgiver] ikke har gjort indsigelser mod varslingen i 2009.

Forældelse
Yderligere skal bemærkes, at klager ved brev af december 2009 blev varslet bortfald af reguleringen. Klager blev således bekendt med, at reguleringen bortfaldt ved modtagelsen af dette brev. Klager rettede imidlertid først i 2014 henvendelse til Danica Pension med spørgsmål til reguleringens bortfald, hvor Danica Pension henviste til brevet af 2009, ligesom sagen først i august 2018 blev indbragt for Ankenævnet for Forsikring. Det er således Danica Pensions opfattelse, at et eventuelt krav er forældet jf. forældelseslovens regler."

Klageren har i mail af 9/10 2018 til nævnet bl.a. bemærket:

"Jeg kan konstatere, at Danica Pension har undladt at adressere spørgsmålet om overholdelse af informationspligten.

I henhold til Bekendtgørelse om information om livsforsikringsaftaler nr. 1132 af 17. november 2006, som var gældende i 2009 fremgår følgende:
'§ 5. Forsikringsselskabet skal årligt oplyse forsikringstageren om:
1) Størrelsen af forsikringsydelserne og om bonussituationen samt, i hvilket omfang bonus er garanteret.
2) Forsikringstagerens samlede forrentning for året.
3) Tilbagekøbsværdien, såfremt forsikringen giver adgang hertil, samt fripoliceværdien. Det vil være tilstrækkeligt at angive værdien af den pågældende forsikring samt generelle angivelser vedrørende beregningen af fripoliceværdi og tilbagekøbsværdi.
4) Mindre væsentlige ændringer i de i § 3, stk. 1, nævnte forhold.
Stk. 2. Såfremt forsikringen er under udbetaling skal der dog kun gives oplysninger efter stk. 1, nr. 1 og 4.
Stk. 3. Stk. 1 og 2, gælder dog ikke, hvis forsikringsselskabet løbende på papir, andet varigt medium eller på en passwordbeskyttet hjemmeside tilegnet den enkelte kunde giver forsikringstageren dgang til oplysninger om de stk. 1 nævnte forhold.
[…]
§11. Overtrædelse af bestemmelserne i §§ 3-7 straffes med bøde.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.'

Det synes klart at § 5 ikke er i dette tilfælde, idet ingen kan læse, at pristalsreguleringen ikke er garanteret. Det skulle i givet fald fremgå direkte.

I de oplysninger Danica Pension nu er fremkommet med indtil nu, ser ud til at være adgang for at bringe andre aftaleelementer i spil - herunder ændre aftalen om pristalsregulering. Det fremsendte aftaletillæg fra 1987 er formuleret så upræcist, at man ikke kan læse, at aftalen om dyrtidsregulering kan bortfalde. Det fremgår kun, at formlen for anvendelse af bonus kan justeres. Derfor må jeg fastholde min anke."

Selskabet har i brev af 18/10 2018 til nævnet bl.a. bemærket:

"Klager oplyser, at Danica Pension har undladt at adressere spørgsmålet om overholdelse af Informationspligten i henhold til Informationsbekendtgørelsens § 5 (Bilag E).

Informationsbekendtgørelsen omhandler blandt andet, hvilke oplysninger der skal gives under aftalens løbetid og ved ændringer. Følgende fremgår af § 3 stk. 1:
'I forbindelse med indgåelse af en livsforsikringsaftale skal forsikringsselskabet på papir eller andet varigt medium oplyse forsikringstageren om følgende, jf. dog §§ 5 og 8:
(…)
6) Forsikringsydelsernes størrelse'

Følgende fremgår af § 4:
'Stk. 1 . Under forsikringsaftalens løbetid kan væsentlige ændringer til ugunst for forsikringstageren i de i § 3, stk. 1, nævnte forhold ikke finde sted uden varsel til forsikringstageren herom på papir eller andet varigt medium. Dette gælder dog ikke, hvis ændringen er begrundet i udefrakommende forhold, som forsikringsselskabet ikke har indflydelse på.

Stk. 2. Såfremt forsikringsaftalen er etableret som led i et ansættelsesforhold, et organisationsforhold eller forhold af lignende karakter kan oplysningerne dog gives i forbindelse med, at ændringerne træder i kraft.'

Det følger således af Informationsbekendtgørelsen, at væsentlige ændringer til ugunst for forsikringstageren i de § 3 stk. 1 nævnte forhold ikke kan finde sted uden varsel til forsikringstageren på papir eller andet varigt medium. Og hvis forsikringsaftalen er etableret som f.eks. led i et ansættelsesforhold kan oplysningerne gives i forbindelse med, at ændringerne træder i kraft.

I nærværende tilfælde er klager blevet varslet på papir med tre måneders varsel.

Klager anfører, at Danica Pension har overtrådt Informationsbekendtgørelsens § 5, idet *'ingen kan læse, at pristalsreguleringen ikke er garanteret'*, og *'det skulle i givet fald fremgå direkte'*.

Vi er ikke enige i, at Danica Pension har overtrådt Informationsbekendtgørelsen, og det skal for god ordens skyld oplyses, at det ikke fremgår af brev af december 2009 (varslingen), at pristalsreguleringen er at betragte som en bonus, ligesom det ikke er vores opfattelse, at pristalsreguleringen er at betragte som en bonus. Dette har vi også skrevet til klager i brev af 4. juli 2018 (Bilag F). Klager modtager fortsat dyrtidstillæg, men hvor dyrtidstillægget ikke siden 2008 er blevet reguleret, jf. tidligere skrivelse fra Danica Pension til Ankenævnet for Forsikring.

Slutteligt skal bemærkes, at for så vidt angår Danica Pensions pligter i henhold til Informationsbekendtgørelsen ligger det uden for nævnets kompetence at tage stilling til, om Danica Pension har overtrådt de offentligretlige regler i informationsbekendtgørelsen, jf. AK 85137 og AK 80487."

I mail af 10/11 2018 fra klageren til nævnet hedder det bl.a.:

"I tidligere svar fra Danica Pension blev jeg netop informeret om, at pristalsregulering og bonus ikke er det samme.

Jeg kan nu konstatere, at Danica Pension har ændret forklaring til det stik modsatte. Det understreger jo præcis, at der ikke er informeret korrekt i sagen, og at sagen blot kører i ring og bør vurderes af Ankenævnet for Forsikring.

Det er min overbevisning, at den [arbejdsgiver] medarbejder, som underskrev tillægget til aftalen, ikke har kunnet vide, hvad Danica Pension fortolkede hans underskrift til bagefter.

Med henvisning til ovenstående fastholder jeg min anke."

Selskabet har hertil i brev af 28/11 2018 til nævnet bl.a. anført:

"Klager bedes præcisere, hvor vi har skrevet, at pristalsregulering og bonus er det samme, idet vi netop har skrevet i vores skrivelse af 18. oktober 2018, *'at det ikke er vores opfattelse, at pristalsreguleringen er at betragte som en bonus*'."

Hertil har klageren i mail af 15/12 2018 til nævnet bl.a. bemærket:

"Det fremgår af bilag A [kontrakt af 1. januar 1987 mellem arbejdsgiver og selskabet om pensionsforsikring]:

> *'7. Af den 1 årige ordinære bonus overføres 40% til [arbejdsgivers] reguleringskonto af aktuelle pensioner i Statsanstalten. Midlerne på denne konto forrentes med Statsanstalten depotrente og anvendes til regulering af alle grundpensioner der bliver virksomme den 1. oktober 1969 og senere.'*

Det kan kun læses således, at pristalsreguleringen finansieres af bonus.

En eventuel nedsættelse af den del af pensionen, som kommer fra pristalsreguleringen må være betinget af at pristallet falder, hvilket ikke har været tilfældet, hvorfor det ud fra det af Danica Pensions fremsendte materiale må betragtes som en betinget bonusydelse. Ophør af pristalsreguleringen må bero på at der ikke er bonus længere. Dette forhold har aldrig været nævnt før pristalsreguleringen fra Danica Pensions side ophørte.

Det er derfor fortsat min vurdering, at kravene til redelig information ikke blev overholdt, hvorfor klagen fra min side opretholdes."

Selskabet har i brev af 27/12 2018 til nævnet bl.a. anført:

> "Som nævnt i varslingsbrev af december 2009 (Bilag D) er der ikke midler nok på reguleringskontoen til fortsat pristalsregulering. Dette skyldes især det fortsat lave renteniveau. Det lave renteniveau har medført, at kontorenten, som er den rente, pensionsopsparingen forrentes med, også er lav. Og det medfører, at der ikke er positiv bonus på pensionsopsparingen, som kan overføres til reguleringskontoen."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af brev af 29/12 2009 fra selskabet til klagerens arbejdsgiver fremgår bl.a.:

> **"Opsigelse af aftale om regulering af [arbejdsgivers] pensionister (reguleringsaftale)**
> Under henvisning til Danicas tidligere orientering herom opsiger selskabet hermed med virkning fra den 1. april 2010 aftale af 1. januar 1987 samt tillæg af 1. juni 1988 om regulering af virksomme pensionister (reguleringsaftale) i henhold til § 7 i kontrakt af 1. januar 1987 om pensionsforsikring af de i [arbejdsgiver] i pensionsmæssig henseende hørende funktionærer (med undtagelse af … personale). Opsigelsen beror på, at indestående på den tilhørende depotkonto ikke længere muliggør pristalsregulering.
> …
> Danica Pension har medio december meddelt de enkelte pensionister – herunder kommende pensionister – at reguleringen stopper. I aftale om regulering af virksomme pensionister (reguleringsaftale) bortfalder § 5, punkt 3 samt §§ 10 og 11."

Af brev af december 2009 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

> **"Udbetalingen fra din pension fortsætter uændret**
> Vi fjerner retten til pristalsregulering på din pension fra 1. april 2010 og fremover. Det betyder, at dine udbetalinger af pension herefter ikke – som normalt – bliver reguleret to gange årligt. I stedet fortsætter dine udbetalinger uden at blive reguleret.
>
> **Derfor fjerner vi reguleringen**
> Normalt bliver din pension reguleret med 75 procent af pristallet, hvis forbrugerprisindekset giver anledning til det. Reguleringen bliver udbetalt som et reguleringstillæg fra en særlig depotkonto, som [arbejdsgiver] har i Danica Pension.
>
> Blandt andet på grund af finanskrisen og det lave renteniveau, som den har været medvirkende til, er der des værre ikke midler nok på kontoen til fortsat pristalsregulering. Det gør også, at vi ikke forventer, at reguleringen kan genoptages foreløbig. Men vi vil selvfølgelig løbende undersøge mulighederne. Bliver pristalsregulering igen mulig på et tidspunkt, hører du fra os.
>
> **Her kan du få mere at vide**
> Du kan læse mere om pristalsreguleringen og vores muligheder for opsige den i den kontrakt og reguleringsaftale, der gælder for din pensionsordning.
>
> Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte Storkunde afdelingen på telefon …"

Af kontrakt af 1/1 1987 mellem arbejdsgiver og selskabet om pensionsforsikring fremgår bl.a.:

> **"§ 6.**

…
7. Af den 1 årige ordinære bonus overføres 40% til [arbejdsgivers] reguleringskonto af aktuelle pensioner i Statsanstalten. Midlerne på denne konto forrentes med Statsanstalten depotrente og anvendes til regulering af alle grundpensioner der bliver virksomme den 1. oktober 1969 og senere.

§ 7.
Regulering af virksomme grundpensioner/supplement til førtidspensionister
1. Regulering af grundpensioner, jf. § 6, stk. 7, finder sted hvert års 1. april/1. oktober i henhold til aftale af 1.1.1987 med Statsanstalten.
2. Revision af bestemmelserne om anvendelse af bonus på kontoen for regulering af virksomme pensioner henholdsvis fuldstændig opsigelse af disse bestemmelser kan foretages af Statsanstalten eller …, hvis senere skattelovgivning eller andre forhold måtte nødvendiggøre dette.
3. En sådan revision eller opsigelse kan foretages med 3 måneders varsel, uden at kontrakten i øvrigt berøres heraf."

Af pensionsregulativ af 1/1 1987 fremgår bl.a.:

"§ 7.
Bonus
1. Forsikringerne deltager i Statsanstaltens bonusfordeling.
2. Bonus, for den tid funktionæren er ansat i …, anvendes i overensstemmelse med de i kontrakten med Statsanstalten aftalte regler.
3. Bonus, for tiden efter at funktionæren er fratrådt sin stilling hos …, opsamles og forrentes i Statsanstalten og anvendes til forøgelse af forsikringen."

Nævnet udtaler:

Klageren har gennem en længere årrække fået udbetalt enkepension. Hun klager over, at selskabet i december 2009 har meddelt, at hendes pensionsydelse ikke længere vil blive pristalsreguleret. Hun har endvidere anført, at selskabet ikke forud for opsigelsen af pristalsreguleringen har oplyst, at pristalsreguleringen var betinget, og at selskabet derved har ydet mangelfuld information om pensionsordningen, jf. informationsbekendtgørelsen.

Klagerens nu afdøde ægtefælle var omfattet af en pensionsordning, som var aftalt mellem hans arbejdsgiver og selskabet, jf. kontrakt af 1/1 1987 om pensionsforsikring. Af kontraktens § 6, pkt. 7, fremgår det, at der overføres 40 % af den 1-årige ordinære bonus til en reguleringskonto, som anvendes til regulering af virksomme pensioner. Af § 7, pkt. 2, fremgår det, at revision eller fuldstændig opsigelse af bestemmelserne om anvendelse af bonus til regulering af virk-

somme pensioner kan foretages af selskabet eller arbejdsgiveren, hvis senere skattelovgivning eller andre forhold måtte nødvendiggøre dette. En sådan revision eller opsigelse kan foretages med 3 måneders varsel, jf. § 7, pkt. 3.

I § 7 i pensionsregulativet henvises der for så vidt angår bonus blandt andet til de i kontrakten med Statsanstalten aftalte regler.

Selskabet har ved brev af 29/12 2009 til arbejdsgiveren opsagt reguleringsaftalen pr. 1/4 2010 med henvisning til, at indestående på depotkontoen ikke længere muliggjorde pristalsregulering. Ved brev af december 2009 har selskabet meddelt klageren, at retten til pristalsregulering bliver fjernet af selskabet pr. 1/4 2010, og at hendes udbetalinger derfor ikke længere vil blive reguleret.

Nævnet finder, at selskabet har haft den nødvendige hjemmel i § 7, pkt. 2-3, og i kontrakten af 1/1 1987 med arbejdsgiveren om pensionsforsikring til at opsige aftalen om pristalsregulering af virksomme pensioner over for de pensionsberettigede, herunder klageren.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at selskabet har givet hende et bindende og ubetinget tilsagn om, at hendes enkepensionsudbetalinger skulle pristalsreguleres uden mulighed for, at pristalsreguleringen kunne opsiges af selskabet eller arbejdsgiveren. Det kræver efter nævnets opfattelse særlige holdepunkter, hvis det skal kunne antages, at selskabet over for en pensionsberettiget har givet et mere vidtgående tilsagn, end hvad der følger af pensionsaftalen mellem selskabet og arbejdsgiver, og nævnet finder, at klageren ikke har bevist, at der foreligger sådanne særlige holdepunkter.

Nævnet kan herefter ikke kritisere, at selskabet med virkning fra den 1/4 2010 er ophørt med at pristalsregulere klagerens pensionsudbetalinger.

Nævnet finder herefter ikke anledning til at tage stilling til, hvorvidt selskabet måtte have overtrådt informationsbekendtgørelsen, idet dette i den konkrete sag − hvor pensionsordningen er

oprettet for mange år siden − ikke i sig selv kan føre til et andet resultat. Nævnet bemærker, at informationsbekendtgørelsen henhører under Finanstilsynet, hvorfor klageren har mulighed for at kontakte Finanstilsynet, hvis hun mener, at selskabet mere generelt ikke overholder informationsbekendtgørelsen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings